alij p° ex tiore fugisset p9ea tn̄
ex deuotōe ihm secuti sͭ qꝛ fucti
ōes alijs erat et p ceteis xpm
diligebat ⁊ qꝛ maior eos ad īui
cē vis dilectiōis vniebat. Nꝛ
iohes ⁊ petr9 dnm ad passionē
eūtē sequitꝰ significat etiaz de
iudea ⁊ gētib9 dn̄i passionē secu
tura idest imitatura. si aloge ⁊
differēt. etia ei p se patitꝰ sed
ille p ea. ⁊ passio scōꝛ aloge
imitatꝰ passionē xͥ qꝛ nō ē doloꝛ
silis dolori ei9. Mistice p hos
duos dis^los^. due vite ītelligūtꝰ
q̄ xͥm sequitꝰ. s. actia. q̄ p petrū.
⁊ ɔtēplatia q̄ p iohēz significatꝰ.
et actia q̄ē seq̄tꝰ xͥm obediēdo.
ɔtēplatia vo ɔgnoscēdo ⁊ ɔtē
plādo. Et qꝛ iohes eāt not9 pō
tifici. īt̃uit cū ihu ī atriū potifici.
qꝛ ppt noticia pmiss9 ē ītre cū
alijs. Lā at sue notiae h' ēē po
terat. qꝛ forte miss9 a pr̄e suo
piscēs ad domū potificis plūies
portuerat. ul' forte qꝛ aliq̄s de ɔg
natiōe ei9 ibidē siuebat. ul' scd̄m
aliq̄s de dauid descēdeāt quas ge
nealogias sacdotes hebat. Et dixͭ
iohes ostiaie. ⁊ fēc ītduci petr̄. q̄
ex tiore stabat foris ad ostiū. qi
psagiēs future negaciōis firm.
Dn̄ ī psalmo. Rͥ videbat me
foras fugierūt a me. Mistice at
iohes ītuit cū ihu qꝛ vita ɔtēpla
tia ē ei familiaris. s; petr9 foris sta
bat qꝛ actia vita. circa extiora
occupatꝰ. p h° at q fēc ītduci pe
trū mistice ītelligi datꝰ. q per

ɔtēplatiua ītducitꝰ ad xͥm vita
actia. sicͭ eīm vo īferior dirigitꝰ per
supioꝛē. ita actia p ɔtēplatiuam.
Seqre et tu eū usq; ad atriū pn̄
cipis ⁊ ītra cū eo si potis. vt
singl'a q fiūt videas meatis. Atriū
vocabatꝰ platea s; duo īt pma
porta ⁊ scdaz. ubi erāt ministri
pn̄cipis ɔcūsedētes ad ignē. īter
quos stabat petr9 calefaciēs se.
īt9 at erat ī ɔcilio pn̄cipes sacͭ
totū ⁊ scribe ⁊ seniores et dn̄s cū
eis sicͭ agn9 īt lupos. Hic tn̄a
negacio petri fiūt ichoata. sed
p9ea ī domo cayphe ɔsumata.
et io p ɔtinuacōēz materie sil'
ōes tres inf̃ sͭ posite. Ibidē ergo
dn̄o ihu ī bello ⁊ ɔflictu duro
⁊ aspō pmanēte. tu aliq̄ntulū
nō sine ɔpassiōe ⁊ gemitu dor
mitab' ⁊ q̄esces. si tn̄ potis h' fac.

Ozacio.

Dn̄e ihu xpe qui
ī agonia sāgn̄e sudasti.
da m ī erūpna pegnaciōis hui9
terrū sudaē. vt ociosa nō marces
cā ī q̄e. s; ī sudore vult9 mei vescar
te pane viuo. tuiq; sudorib' san
guīei balsamū. me egrotū sanet.
et celestis curie locū ī p'etet.
Et qꝛ iude osculo te tdi ī man9
īpioꝝ. ⁊ ligatū adduci ad ana
pmisisti. ac vincla mortis etne
nob' abstulisti. nō pmittas me
tradi ī man9 ētelūū. ⁊ rūpe vi
cula ɔsiēē mee male. vt secur9
terrate. Dirupisti vincla mea.
tibi sacrificabo hostiā laud. Ame.

De matutīs cap̄m sexagesim̄

De matutinis sexagesimum capitulum

Hora matutinali excitaberis a sompno tuo plenus lacrimis et dolore contritus pro ea que post completorium cogitasti. et tunc meditaberis et in spiritu tuo videbis qualiter dominus tuus sedet inter inimicos despectus et inhonoratus. et a suis discipulis et amicis derelictus. et tot malis hominibus sociatus. O domine ihesu quomodo ita sedes tam contemptus et desolatus ubi sunt discipuli tui et amici. O unicum bonum meum. O singulare gaudium meum. quid faciam cum te sic sedere videam. Certe domine sedebo in terra tecum. et associabo te. quia non video hic qui diligat te sed pocius inimicos tuos insanos et trementes qui oderunt te. ¶ Ihesu ergo statuto et stante ligato ante annam pontificem. interrogauit dolose ihesum pontifex de discipulis suis fortassis ubi erant. et cuius gratia eos collegit. ut videret si posset eum deprehendere quod ab eo seducti fuissent et de doctrina eius non cognoscende veritatis amore. sed ad videndum si posset ibi falsitatem vel calumpniam et aliquod dictum contra legem invenire. et sic causam haberet qua posset accusare eum. et tradere romano presidi ad dampnandum. Duo imponebantur christo a iudeis scilicet falsa doctrina et noua. ac seductio et attractio hominum ad se. et ideo pontifex [struck through] examinat eum de verbis videlicet si esset seductor hominum et doctor false doctrine. et primo de discipulis eius quos videbat seduxisse. secundo de doctrina eius. quasi notans eam falsam esse. Dicit autem annas pontifex

non quia tunc actu esset. sicut ante fuerat et postea esse debebat. Ihesus vero de discipulis suis tacuit. quia tunc de ipsis nichil boni dicere potuit qui iam fugerant. Dans nobis exemplum quod malum de aliis dicere non debemus nec peccatum alterius propalare. Sed de doctrina sua respondet. ostendens quod non mala vel suspecta sed bona et sana erat. quod declarat ex loco et auditorum testimonio dicens. Ego palam locutus sum mundo. id est in publico et multis audientibus. ego semper docui in templo et synagoga iudeorum locis publicis et iudeis presentibus. et in occulto locutus sum nichil scilicet ideo ut occultaretur et non innotesceret multis. Quid me interrogas. a quo veritatem audire non desideras. Interroga eos qui audierunt de quorum dictis non habeas invidiam vel suspicionem. Quasi diceret. paratus sum testimonium eorum subire quod est magis quam dictum meum credibile. Vn̄ ɔsolit9. Quid autem me de discipulis meis interrogas. Interroga inimicos meos qui insidiantur mihi. hii dicant. hec enim est veritatis inalterabilis demonstratio cum inimicos quosdam eorum qui dicant inuocat testes ipsos. Ita dominus discretione temperauit ut nec veritatem taceret nec se defendere videretur. Dans nobis formam temperate respondendi hostibus. ita ut nec veritatem celemus nec eos contra nos dictis provocemus. ¶ Tunc unus ministrorum pontificis qui dicitur fuisse malchus. cuius sanaverat auriculam. ingratus accepti beneficii dedit

ihu alapa. rpntas psos q bnfi
cijs ipensis mala rpendit et dixit
Sic respondes potifici. Ille miser
scelesis accepit responsione ihu qui no
tasset potifice de stulta itrogacoe.
et das sibi alapa ad ~~ipm~~ ypperu
volut vidicare. q placibilr non
respondeat potifici. plane ofitedo ul
negado. qz alapa ut plimu p vin
dicadis offesionib iuboz solet dari.
In hac alapa ipleta e phetia illa.
Dabit pcucieti se maxilla. Est
eni alapa pcussio i maxilla. sic
colaphus e pcussio i collu. Ipse vero
dns longanimis et paciens. malu p
malo no reddidit s hac otumeliam
sic et mltas alias q sequitur p nob
cu oi paca et masuetudie tolerauit
et pacia docuit. humilr voltu pla
cido et sbmisso smone modeste inde
do et iutate ostedendo. at misru
cu qualibz pena solo iussu itro
gae poterat. blande et caritatiue
corripiedo Si loqt male et cont
iuitate locutus su. et habes rphede
que dixi demostra et testio phibe
de malo et pba medare. Si aute
bn. et no habes rphende. qd me
cedis iuiuste. Quid ista rsposide
veri masuetus et iustius. Hinc
colligim nos posse irpare nobis
iiuriates et argue. ita tn q mo
derate et pacate. Rndendu e eni
qnq stulto iux stulticia suam
ne sibi sapies ee videat. O verax
et pie ihu q na aia tr devota h
cnes et audies valeat se otinere
a lacmis et dolore occultae itne

passionis. Dn crisost. Dns dedit
alapa ihu h dicen. Quid h fiet
utiqz stulcius. Horreas celu. ex
cessu metus paciaris tra. dnatis
longanimitate. et suoz indevocoe.
Dn et aug. Si cogitemus quis
accepit alapa. nonne vellemus eu
q pcussit aut celesti igne osumi
aut tra dehiscete absorberi. aut
correptu demoio volutari. aut
aliq huius qlibz pena ul' ec gui
ore puniri. Que eni hoz per
potecia iube no potuiss p que
fact e mudus. n pacia nos ma
luiss doce q vincit mudus. Hec
augustin. ¶ Sed scdm eud augustinum
dicet forte aliqs. Qua rep ihs
fac et doce. cur no fec qd docuit
pbedo altera maxilla. Dicend
q dcta ~~ul~~ et precepta sacre scripture
ex factis xi et scoz debet iterptari.
Sic g sacra scriptura iterpretada e
scdm q xs et sci ea sruauerunt.
Xps aute q utiqz precepta q do
cuit pus ipleuit. et i hoie que
suscipe dignatus e. viuedi nob
exemplum tbuit. no pbuit isti aliam
maxilla. nec paulus ut i actibus
legit h fec. ondes pcucieti max
illa. no actu ipo pbenda ee al
tera. s aio patu ee ad paciedu
si opus sit. Fieri eni pt ut altera
maxilla visibilr ho pbeat et irat.
Sed btus e q i oib q iiuste pro
iusticia patit. pt veraciter dicere
patu cor meu deus. patu cor meu.
Dn istud xi preceptu de pbedo
maxilla alia. et silr de no rsistedo

malo. et plia alia no dat̃ ĩ itel
ligit̃ absolute et ad lr̃am. sed
magis scd̃m ai pparacione. vt ho
habeat aim pparatu ad h' facie
da ubi viderit expedire. ad dei ho
nore et ecc̃ie vtilitate. alias at no.
et h° dns siuauit q' pat' eat dare
alia maxilla. si op' fuiss pcucieti.
qz totu corp' suu peis acbussis
pbuit et occisioni. Immo aqu ex
ped' iniuriatib' r̃ndere. ad ipoz et
alioz istructione. sic fec' h' xps.
et ut i actib' legit̃ paul'. et aqu
et fto r̃siste. ne dat̃ occasio agedi
male. Dic ergo excusacio dni
q' sic r̃ndit. util' ad istructionem
fuit. Et mltis alijs iniurijs ibid
forte eu afficerent. de qb' ewa͞te
tacet. ¶ Ex h° arti°lo alapiza
cois hnt̃ t͞ra do͞ta. Primu est.
qz xps p nob' alapizai voluit
vt nos ora n͞ra ꝯpescam'. ne q̃
con̄ dinu honore loqm̃r. et et ut
ad bonu loqndu ul' agendu exci
tem. sic aqu aqs pcutit̃ ut a
torpore excitet. Scd̃m e. vt
et nos discam' in iniurijs et co
tumelijs nob' illatis paciaz hre
imitacione dni q' i h° specialr̃ ex͞m
magne pacie dig͞t' est nobis
pbe. Et sic xps eade nocte oes
illusioes et v͞ecudias ab iq͞s sibi
factas paciet̃ sustinuit. sic ho
ꝯtumelias et obpbria et cuncta
mala i ub' seu fcis. ab iportu
nis hoib' sibi illata paciet̃ ferat
amore sui r̃eptoris. silia et mlta
maiora p ipm pacietis. Terciu
est. q ꝯsilia ewagelica no s͞p optet
obsuare ad lr̃am. s aliqn scd̃m ai
pparacione et maxie ubi de hoc
ex fcis xpi. et scoz iformacione
hem' et auctoritate. Ad ꝯforma
du se isti arti°lo. potit ho sibiipi dare
alapa moderata. ad i p͞utadu ala
pa xpi. p oib' suis u͞bis ociosis
ul' et p͞uis et medosis et ozare dices.
Ihu q' ab ane ministro redi alapa
voluisti da m q͞so gram tua q
me a tua laude nuq̃ cessare fa
ciat. et ab ocioso s'moe ꝯpescat.
¶ Et misit ihm anas ligatu.
q͞i reu et morte dignu. et ia cora
eo ꝯdepnatu. ad cayphā potifice.
qz xpi examinacio pn͞cipalr̃ pti
nebat ad ipm. et ꝯuenert oes sac
dotes. idest pn͞cipes sacdotu. et
scribe idest legispiti. et seniores
idest iudices ordinarij ad exa
minadu x͞m et iudicadu et ad trac
tand' de ipi' ꝯdepnacioe et morte
Cu at pntat̃ ꝯsilio maligna͞ti͞u
adu͞s' eu. illi q͞i leo capta p͞da
exultat. Dn potes cogitare.
q̃ male eu i͞crepert. et quo sine
honore forte i t͞ra ~~[illegible]~~ viliter
cora ipsis sede fecert. Petr'
at et hic usq̃ i atu idest usq̃ q°
pueit ad atu pn͞cipis sacdotu.
seq͞bat eu ex deuocioe et amore.
q̃uis aloge pp' tiore. Quem
caritas t͞henebat. tior t͞rehebat.
Pet͞r scd̃m beda i h° maxia nob'
e admiracioe venerad'. q dum
no r̃liqt etia cu timet. Et in
gress' itro. s. i ipm atu dedut'

Rō

p ostiaria sili' ut sup. sedebat cu
ministris ad igne qz frig9 eat sic
solet ee i marcio p9 media nocte
ut fine negocij videt. & q pontifex
de dno iudicaret. ¶ Principes
at sacdotu & oe osiliu. qz veru
testiom iveire no poterat falsu
qrebat pcurado & sbordinado.
et no ivenert vn eu tip morte
dignu cora pylato accusae pos
sent. lic3 mlti falci testes ad id
pcuradu accessisset. qz testioa no
erat qvenietia. et sic defecerut
scrutantes scrutinia. Merita e ei
iniqtas sibi. ut iiqua adus9 ioseph
et sacdotes adus9 susanam. qz
ignis sine matia deficit. Vn
origenes. Falsa eni testionia tuc
locu habet qn cu colore aliquo
pferut. Sed nec color iveiebat
qui poss cont ihm adiuuae men
dacia q maxima laude exhibz
ihu. q sic oia irrephesibilit dixt
& fecit vt nulla vel silitune iue
niret i eo rphensiois mali et mlti
astuti. Hi origenes. Sz de oim
testionijs. solu duoz testiom exp
mit. de qb9 sbiugit. nouissie at
.s. p9 mltoz falsa testioa duo falsi
testes dixert. Nos audiuim9 eu
dicete possu destrue teplu dei
h9 manufcm & p9 tdiuu aliud no
manufcm edificae. Ex h9 at cona
bat pbae q ipe diuina potentiam
qi de9 sibi vsurparet. Sz falsi
testes erat. qz et sensu & uba xi
mutabat. Ad qd xps nichil rnd
qz meriebat apte. no ei dixeat

h9 de teplo salomis. s3 ppij corpis.
Vn ihoni. Falsi9 testis e q no
eod sensu dca itelligit q dicut.
Dns ei dixeat de teplo corpis
sui. s3 i ipis ubis calupniat &
paucis additis ul' mutatis qsi
iusta calupnia faciut. Salua
tor dixeat soluite h9 teplu. illi
omutat & ayut possu destruere
teplu dei. Vos igt soluite. non
ego. qz illicitu e ut ipi nob man9
iferam9. Deinde illi eiutit. et
p9 tdiuu edificabo id ut ppe de te
plo iudaico dixisse videat. dns
at ut onderet aiale & spirās teplu
dixeat. & ego i tduo suscitabo illud.
Aliud e suscitae. aliud edificae.
Hi ihoni. Dicens at dns. soluite.
no dicit pcipiedo. s3 pdicedo eis
q eent facturi. pdicens morte sua
i q corp9 ei9 qd eat teplu deitatis
solutu e. Vn sens9 e. Soluite
idest solueris corp9 meu p morte
qua m iferetis. & i tb9 dieb9 exci
tabo id. Excitae ei e a sopno mor
tis rivocae. qd ppe meit opetit
teplo spuali. s. suo corpi. s3 redi
ficae ppe opetit teplo matiali
Nos mai9 tn miraculu eat teplu
manufcm i tb9 dieb9 redificae q
se ipm p9 morte die tria rsuscitae.
Ite possent dici falsi testes ex fal
sa itetioe. qz itendebat mortem
inocetis pcurae. ¶ Ex hoc
artilo. s. delatioe falsi testioniij
sumut tn documeta. Primu
e q nos falsu testiom. ymo oem
falsitate & mendaciu sume detes

tem. quia mendaciis et fallaciis xpus
morti se addixit. Et nos conscientiam
falsum testimonium et mendacium contra proxi-
mum proferimus. xpm contra nos et mor-
ti addicimus. Quod autem quam detestabile sit
istud crimen ostendit ysidorus dicens.
Testis falsidicus tribus personis est obnox-
ius. Primum deo quem periurando contemp-
nit consequenter iudici quem menciendo
fallit. postremum innocenti quem falso
testimonio ledit. ¶ Secundum est quod nos
discamus comminaciones si nobis inferan-
tur amore dei pacienter sustinere. sic-
ut xpus pro nobis ad omnes falsas comminacio-
nes simpliciter tacuit. quia secundum augustinum
apta mendacia non sunt responsione
digna. ¶ Tercium est. ut nos fal-
lacias studeamus quantum cum deo possimus
declinare. ad hoc enim dominus falsos testes
sustinuit ut nos ab eis eriperet. sic-
ut etiam mortem sustinuit ut nos a
morte liberaret. Ad conformandum se
isti articulo. gracias homo referat xpo quod fal-
sos testes contra se admisit. ut nos
veritate fulciret. et sic oret. Ihesu qui
a iudeis falsis testimoniis accusari
voluisti. da michi neminem falsas ca-
lumpnias inferre. et illatas pro tuo
honore pacienter sufferre. ¶ Di-
cens autem cayphas princeps sacerdo-
tum quod ihesus tacebat. et quod testimonia
contra eum producta ad eius condempna-
cionem non sufficiebant perturbatus quia
non inveniebat locum calumpnie. et unde
posset ihesum iuste condempnare. sicque
ira commotus et vesania mentis agi-
tatus surgens ex impaciencia in medium
de solio sacerdotali. ait illi. Nichil

respondes ad ea que isti adversus te testifica-
ntur. Motum corporis insaniam mentis
demonstrat cum impaciencia et commutatus
in verbo opere et gestu. quam iudicem et prelatum
deceat. Secundum bedam ad responsum
provocat. ut ex occasione sermonis
locum accusandi inveniat. Ihesus autem ta-
cebat et nichil respondit. Primo ut
ostenderet sua iusticia. quia et illi indig-
ni erant. et ea que contra ipsum dicebant
erant falsa et responsione indigna. Secundo
suam misericordiam. ne illi amplius peccarent.
si in malicia perdurarent. Tercio suam
sapienciam. quia sciebat ut deus quod quicquid
respondisset traxissent in calumpniam
et responsio excusacionis nullo au-
diente fuisset inutilis. Quarto sua pacien-
cia. ut exemplum daret contempnendi calump-
niancium voces et pocius forti silencio
quam sine ullo profectu defendere. Hinc
colligimus porcis et canibus et de-
tractoribus. vel quibuslibet non esse respondendum
cum nulla secutura sit utilitas.
sed pocius incommoditas. ¶ Quanto
autem magis ihesus ad indignos responsione
eius tacebat. tanto magis pontifex
furens eum ad respondendum provocabat
ut ex verbis eius occasionem calump-
niandi captaret. Tunc enim prin-
ceps sacerdotum rursus interrogans
dixit ei. Adiuro te per deum vivum
ut dicas nobis si tu es xpus filius. f.
naturalis dei benedicti. Qui ad eum
capiendum quasi latenter misceat. nunc
de furto et usurpacione deitatis
examinat. Non tamen veritatem desiderat
sed magis calumpniam parat.
Ad hoc autem ihesus respondit propter reverenciam

dni nois inuocati et dixit illi.
Tu dixisti q2 ego su. Veritate
eis x ind^t ut inexcusabiles eent
et ne nome dei spne videt. Et
adiecit. Verutu dico vob. videbi
tis ocul' corporeis filiu hois. s.
me. q modo ptepnitis. et igno
miniose tetatis i die iudicij se
dente ut iudice a dextris uirtutis
idest maiestatis dei pris. idest i
eqlitate et plenissia ptate pris
h' e scdm ihonimu i vita regna
te sempitna et uirtute diuina. et
venientem. s. ad iudiciu scdm forz
huana i nubib' celi sic ascend^t
ubi videb^t eu oib' ocul'. et q eu
pupugert. Quasi dicat. Vos
me ut puru hoiez ptepnitis et
qi ipiu ptepnatis. si tn p hoc
nie exaltatu sup oes celos et
iudice videbitis. Tut pnceps
sacdotu q surrexerat i furore
magis isaniens scid^t vestimeta
sua i rabie. q2 scdm beda. que
de solio sacdotali furor extrusse
rat. eade rabies ad scindedas
vestes puocat. Et i h' fco cay
phas pphetauit qmuis ipe nes
ciuerit. Vis ei nesciens pphetat.
semel vbo qn dix^t. exped^t ut
un' ho moriat p ppło. alta vice
fco. ut p3 h' loco. q2 scdm tho^m
p h' ondit iudeos sacdotale glaz
pdidisse. du ei veste sibi discidit.
ipm q^o tegebat velame legis
abiecit. Vn et beda. Maiori
at misterio fcm e ut i passione
dni. potifex iudeoz vestimeta
sua scindet. h' e ephot. cu tunica
dni nec ab ipis q eu crucifixe mi
litib' scindi potuerit. Figurabat
eni q sacdotiu iudeoz p scelerib'
potificu eet scindendu. et a statu
sue itegritatis soluedu et auferendu
cu soliditas eccie seu fidei. que
vestis dei solz appellari. nuq va
leat scindi ul' disrupi. Hoc ia
e ocul' cerne. q2 videm' iudeos
sacdotij glam pdidisse. et sede
a cerimonijs vacua ee. eccaz vo
et fide ei' q2 sup petra fudata
e i sua soliditate pmane. H'
beda. Mos qppe erat iudeis scin
dere vestimeta i signu doloris
et detestacois cu mis. cu aliq blas
pheie et qi con deu audiebant
sic paul' et barnabas ~~audierit~~
sciderunt vestes cu cultu dino se
honorari videbat. Hoc at tam
enorme pctm pnceps sacdotu
iponebat x^o. dices exclamado
blasphemauit. s. attribuedo sibi qd dei
e. blasphia ei e attribue creature
qd soli' e dei ul' deo qd soli' creature
est. Quid adhuc egem' testib'.
Quasi dicet. p nichilo laboram'
qrendo testes. Ecce nuc. idest i
apto et cora oib' audistis blasphe
mia. O miser et pnceps neqm. no
dix^t xps blasphemia. s. veritate tu
ipe blasphemas. q qd dei e. deo
no attribuis. sed filiu dei pura cre
atura credis et io blasphia tua
tecu e i pdicione. Sicut g^o xps
i mortis discrimine ad caypha ad
duct' veritate no deseruit. si ptat

se dei filiu cu oi modestia confessus fuit.
sic verus ipi suus apls nullu tpale
piculu debz veritate desere. s usq
i morte constans pseuerare. ¶ Ex
hoc ar.lo iponis blasphemie sumitur
docu.tu. q nos debemus ee ab oi blas
phemia puri et imunes. tam quo ad
nos q quo ad alios. ¶ Quo ad nos
qde. vt nichil comittamus uel dicamus
quo nomen dei blasphemet. ¶ Quod
multipliciter fit. vt siue qs expsse ma
ledicat deo ul scis. siue qs blasphe
met baptm ul alia ecclie sacramenta.
¶ Blasphemat etiam ubu dei q contep
nit et spm scm blasphemat. qui
sacris canonibus derogat. ¶ Xps igr
licz no solu a blasphemia. s etiam ab
oi pcco purissimus fuerit. blasphe
mia tn sibi iponi ptulit. vt nos
puros a blasphemia custodiamus
¶ Quo ad alios etiam. vt nos alijs
blasphemia no iferamus. ita q p
os nrm nunq ubu blasphemie uel
maledicti exeat con aliquem etiam
maledicto dignum. sic iste cayphas
corpo blasphemus fuit. q blas
phemia creatori iposuit. et potu
isset xps reddere. no ego sed tu blas
phemas. s noluit dns p os exire
aliqd blasphemie ubu nob i exemplu.
¶ De quo etiam pulchra doctrinam
hemus i epla iude ubi dicit. q mi
chael archangelus cu altercaretur
cu dyabolo de moysi corpe. no est
ausus iudiciu blasphemie iferre dyabo.lo
sed dixit. ipetret te dns. Sup q ubo
dicit theoniusus. Si michael no fuit
ausus dyabolo ferre maledictois dignis

simo. iudiciu iferre blasphemie. qnto
magis nos ab oi maledicto puri
ee debemus. Merebat dyabolus male
dictu. s p os angeli blasphemia exire
no debuit. Hu theonius. Si igit dyabo
licz voluntate malus. i sba tn bonus ab
angelo no blasphemat. q aliqn p
fuit adulus bona natura. q dei e creatura.
qnto magis ab hoibus blasphemia est
cauenda i quacuq creatura. et maxie
i creatore. Ad confirmad se isti ar.lo
p contrariu. bndicat ho deo dicens illud.
sit nome dni bndictu. ex hoc nunc
et usq i sclm. ul aliqd huius. Jhu
qui blasphemie crime falso te iponi p
tulisti. custodi me ne unq p me
nome tuu ubo ul facto blasphemet.
nec p os meu blasphemia ul male
dictu aliqu pferat. ¶ Cu at
princeps sacdotu dixisset. ecce nunc
audistis blasphemiam adiecit
¶ Quid uob nunc scdm lege de hoc
videt. ¶ Tunc illi oes condepnaue
runt eu. et rndentes dixert. reus e
mortis. cu tn veritate dixisset eis.
Ipi erant accusantes. ipi discuciebant
ipi sniaz pferentes. Scdm beda
snia sua se condepnant. q eu morti
adiudicant. quem et oris et opis sui
testio dm ee cognoscere pnt. Et qde
i hoc ve rndisset. supposita ueritate
facti. ois eni q blasphemat nomen
dei scdm lege reus e mortis q
debz lapidari. s q factum sup quo
fundebat questio fuit falsu. ideo rnsio
fuit falsa ac pphana et iniq. ¶
Ex hoc ar.lo condepnacionis xpi ad
morte hemus duo docu.ta Primu

Nō

ē. vt caueam⁹ ne vnq̄ in͂ uox
iudeoꝝ vus ē mortis q̄ xp̄i au
rib⁹ inocēter isonuit. nr̄is mēta
lib⁹ aurib⁹ isonet. ⁊ i nob̄ locū ve
racit̄ habeat. nā de q̄cūq̄ existēte
i mortali pcc̄o verū ē dicē. reus ē mor
tis. Scđm ē. vt si qn̄ nos ꝓpt̄ xp̄m
a ꝑsecutorib⁹ ꝯtēpnem̄ ad mortē
nō ꝑt̄bem̄ ſꝫ poti⁹ gaudeam⁹ ispi
cientes ad mercedē. ¶ Ad ꝯsolidū
se isti artic̄lo īrogitet hō q̄lr̄ ipē sepe
ꝓpt̄ demerita sua ꝓ reū mortis se
fecerit. ſꝫ dei mīa sit hacten⁹ ꝯsuat⁹
ꝑ sua emēdacōe. vl' alias ꝑit⁹
te⁹ ispirauerit. Ihū q̄ꝫ ꝓphanā ipioꝝ
vocē. s. reū te eē mortis mime ti
muisti custodi me ne i ocul' tuis
etne mortis reus ueniar. ¶ Tunc q̄
ꝯtristabat oēs fere isil' irruerūt
sr̄ dn̄m ihm̄. ⁊ illudebat ei. Alij
spuebat i vultū ei⁹ benignissimū
tp̄ i hoīeꝫ vilē ⁊ pestiferū ⁊ mor
te dignū. s. ꝯfessū se eē deo eq̄le
vt ꝯpleret q̄d dcm̄ ē. faciē meā
nō auti a ꝯfusiōe sputoꝝ. Pū eī
iudeoꝝ erat i ꝯtēptū ac vituꝑiū
et despectū spuē i facie ei⁹ q̄ꝫ ab
ūiebat. Et tn̄ horribilr̄ ⁊ icessāt
i facies hoīm spuebāt. vt q̄ꝫ eos
suffocarēt. Quid tp̄i⁹ q̄d desp̄c
tu⁹ q̄d ignominiosi⁹ ⁊ vituꝑiosi⁹ q̄ꝫ i
faciē ꝯspuē. et maxīe i illā faciē
speciosissimā. i quā desiderat agli
ꝯspicē. O q̄ꝫ certa emula⁹ isfeli
ciū iudeoꝝ q̄ nō exhorruerūt tur
pissīs sputis suis maculaē ⁊ de
turpaē faciē tn̄ amabilē. Et nō
tn̄ simplicib⁹ saliue sputis sed
viscīs et exscreacōib⁹ suis fetidissīs.

Vn̄ matheu⁹ nō dicit spuerūt. sed
expuerūt. q̄i exscreādo spuerūt. Mr̄
āt dicit ꝯspuerūt. q̄ꝫ nō tn̄ vn⁹ sed
plures sil' ꝯspuerūt. Et sic illa faciē
bndicta fca ē ita abhoīabil' q̄i eēt
leprosa ex sputis ⁊ verberib⁹ q̄ ei ut
ſbdit̄ i facie cū palmis dederūt. h̄
ē ꝯn̄ illos q̄ adulterinis colorib⁹
ornaē suas nitūt̄ facies. ¶ Ex
h̄o artic̄lo ꝯspucōis i facie sumūt̄
duo docu͂ta. Pmū ē q̄ꝫ nos diliget̄
caueam⁹ ne ⁊ nos vnq̄ cū iudeis
xp̄i faciē ꝯspuam⁹. q̄d fit modis
plurib⁹. Pmo nāq̄ꝫ scđm theo^m
faciē xp̄i ꝯspuit. q̄ ꝯsciaꝫ suā fedis
cogitacōib⁹ ⁊ actiōib⁹ polluit. Na
xp̄s ꝯsciaꝫ scāꝫ ihītat. i q̄ dei fa
cies idest ymago relucet. Hinc
ē q̄ꝫ q̄ ꝯsciaꝫ suā pccīs polluit. q̄i
sputū i xp̄i faciē pīcit. Et iođ theo
q̄ꝫ dn̄s nr̄ i facie suā ꝯspui voluit
vt sputamib⁹ susceptis faciē aīe
nr̄e lauaēt. Scđo scđm rabanū
illi i faciē xp̄i expuūt. q̄ pncia
grē ei⁹ excecādis uūb ex itna cec
metis isania ꝯtēptis respuūt. et
cū i carne venisse negāt. Tercio
scđm grego^m faciē xp̄i ꝯspuit. qui
iustos ⁊ scōs i pn̄ti vita ꝯfutāt
et i eoꝝ ꝯtumelias fluxa ūba
q̄i fluētes saliuas mittūt. Qrto
pt̄ dici q̄ꝫ ad lr̄aꝫ xp̄m i faciē co
spuūt. q̄ eukaristiā idigne sumūt.
Cūq̄ꝫ eī polluta ꝯsciā corp⁹
xp̄i i os suū accipiūt. hij saliua sua
pcc̄o isfecta sacmētū ꝯtīgūt. ma
cerāt ⁊ degluciūt. ac ꝑ h̄ i faciē
xp̄i ꝯspuūt. Qnto i faciē xp̄i ꝯspu
ūt. q̄ plātos suos ꝯtēpnūt. Itē

Sexto i facie x' despectiue ↄspuit
q' agras do de q̄libz sibi dato nu
nē no agut. Secundū doctū ē ut nos
ista sputa turpissīa ⁊ alia fēa ex
pbrabilia passiōis x' nob ad mag
nā glāz ↄputem⁹. Dn̄i ↄsostmi⁹.
Attēde q eūa^ta^ cū sūma dilige
cia ea q̄ videt ee expbrīssīa expoit
n' occultās ul' obmittes q̄ v'ecūdās
s glāz existīmās maxima dnatore
orb tēaz. p nob' talia sustinē. Hec
enī legam⁹ ↄtinue. h nre menti
īscbam⁹. ⁊ ī hijs gloriem. H ↄsost.
Et siq̄te istud docūtu possit īferri
ad singula pūcta dn̄ice passiōis.
pcipue tn̄ ad istud qd' sit expbrās
simū fuit. Ad ↄformadū se huic
arti^lo^ formet hō ī mēte sua xpm
tā horribilr sputis ī facie despatu
⁊ r̄gracie sibi p magna glā mea.
Recogitet et quocies ipe faciem
illā speciosissima ī ↄsciā sua polluit.
Itē q̄ncies idigne ↄicato sputi sui
ↄtactu x^m sordidauerit. Ihu qui
īmūdis iudeoz sputis pulcher
rima facie tuā maclāri voluisti
da m tue ymagis facie ī me
nuq̄ meis sordidis actib⁹ q̄ cogita
cōib⁹ īqnari. ¶ Alij velabant
facie ei⁹. qd' velame manet usq
hodie s' corda eoz. q̄ ab eis fa
cie sua abscōd'. O īsana cecitas
⁊ ceca īsania īfelicū iudeoz. q̄
illā desiderabile facie quā adue
tura p̄res eoz ⁊ pphe diu cū
lōgo suspirio desiderauerut. ipi
īfelices cū p̄nte habuert tā ig
nominiose velauert. Velauerut

ponam⁹. Sed heu mlti xpiani
velame an x' facie ponut.

tn̄ vt ayt beda no ut ipe eoz scelera
no videat. sed vt a seipis facie ⁊ graz
ↄgnicōis ei⁹ abscondat. Vnde erut
p h⁹ eciā nesciēter q ī facie xpi null⁹
īfidel' et aūs⁹ a deo ītuei pt. q̄ est
eis velata. Et filijs vero ē de falsis xpi
anis. Sz sit d' aplus. cū q̄s ↄūsus
fuerit ad deū tūc auferet velame.
¶ Ex hoc arti^lo^ velacōis facie
hnt plura docū^ta^. Primū q nos
sūme caueam⁹. ne velame ante x'
facie ponut. q̄les s' q' ī fronte pccant
q̄i ds eos no videat. q̄les s' et qui
sb velamie cuiusda libertatis libe pccant
Itē velame an x' facie ponut. q'
ymagine dei ī se ~~velame~~ velamie
culpe ⁊ ignorancie a cordib⁹ nris
aufret. Insup facie x' velat. q' a
seipis graz ↄgnicōis ei⁹ abscōdit
Itē oclos diu oīa videntis velat. q'
malū p bono dat ul' vend'. Item
Itē h ē docū^tu^ q ⁊ nos īdū debe
m⁹ facies nras velaē. ne ocli nri
videat vanitate. ul' salte oclos
hre defixos ī tēa ⁊ sic facie q̄si hre
velata. ne capiat ī exteriorib affcu
et ↄcupia. Ad ↄformādū se huic
arti^lo^ r̄cogitet hō quo oīa nuda
⁊ apta sūt ocul' dei. vt ex h⁹ r̄tra
hat a peccato. Itē meoret quo
ipe liuosa facie ymagis dei ī se
obtexit ⁊ obscurauit pccis. Ihu q'
facie tua grossissima velaī voluisti
illustra q̄so facie tuā s' me īdig
nū suū tuū ⁊ ymagine tuā ī me
no sinas obscuraī. velame q̄so cul
pe ⁊ ignorancie a corde meo digne
ris aufre. ¶ Alij colaphis eū

obtegūt ⁊ obscurāt. Dn̄t ēusō
q ī x' p nob velaī voluit. ut ve
lamie facie sue. velame culpe ⁊
ignorancie a cord' ⁊

tecideit idest i collo pcussert. Solet
i collo pcuti fatui et despectibiles
psone. Vn i hoc q iudei xpm colaphi
zabat no ta attedit lesio pcussio
nis qm maxia 9tumelia despec
tionis. ¶ Ex hoc articulo colaphiza
tionis tale habet docum : q caueam
ne et nos aliqn xpm colaphizem.
Scdm beda oes falsi xpiani xpm
colaphizat. q ore 9fitet xpm :
factis at negat. Colaphus dat
a retro. illi g colaphizat dnm
xpm. q ante ei bladiut ore
eu 9fitedo : s retro q deberent
eu seq p bona vita colaphizat
eu mal' opib9 xpo 9tradicendo.
Ite scdm aug colaphis xpm
cedut : q ei hores suos pferut.
Ite a tgo xpm colaphis uberat :
q pximu p9 tgu suu ifamat.
Ite e docum q sic xs p nob e
colaphizat9 : sic et nos colaphi
zacioes suas spuales qs plezq
nob' iflugit. no solu paciet s et
prudet portem9 : sic fec aplus
q dicebat. Dat9 e m stimul9
carnis me : agel9 sathane qui
me colaphizet et c. Ad 9forud
se huic articulo poterit hō sibi ipi
dare colaphu : i 9memoraciōe
colaphoz xpi et sic orae. Ihu qui
a iudeis colaphizari voluisti : da
m sic te ore 9fiteri vt 9triys opib9
nll'ateu9 colaphizem. ¶ Aly
palmas i facie ei dedert et fa
cie ei9 pcussert. Dicit at pal
ma scdm papia man9 extesa
ul' explicata : sic pugn9 dicit

man9 9plosa. Manib9 g extesis
et palmis eu i facie pcussert : q
q pcussioe pl9 affligit hō q de
pcussioe i collo. In facie ei st oes
sens9 : et st ibi mebra tenera faci
le lesibilia. Vn vi sile e q ex
tali pcussioe fluxerit sangs per
nares et os. lz hoc ab ewagelists
no exprimat. O q horrendu scel9
ipssioz iudeoru : q facie ta for
mosa ta celit iberi9 affecerut.
Scdm theo volut alapis expal
mari : ut nos ei i laude nris
maib9 . s. opib9 et labys applaude
rem9. Ex hoc articulo pcussiois in
facie : hnt plura docum. Primu
e q nos ex° xpi discam9 paciet
sustinere si qs i facie nos cedat : sic
aplus qsda de hoc 9medat. Et
no solu accipiedu e ad lram sic
i xpo xps ad lram cesus fuit i
facie : s et mistice qz sic dic glo
sa ibid i facie cedit i cui9 obi
iuria irrogat. Na et isto mo
xs i facie fuit ces9 : p qto mltas
iniurias et ipprria ei i facie obie
cerut. Dic g dns nr ab oib9
talib9 irrepacoib9. blasphemys
pcussioib9 et sputis facie nuq
auertit : qnymo volutarie ad oia
illa facie sua eis p nob' optulit :
sic et nos cu su igruete sustinere
silia p xo no renuem9. Scdm do
ctrinam e vt caueam9 ne et nos
dem9 palmas i facie xpi. qa scdz
aug illi palmas i facie xpi dat
q p fidia secta eu i carne non
venisse affirmat et c pncia eius

exterminatores et expellentes. Item in
facie xpi palmas illi sacerdotes dant
qui pollutis manibus corpus xpi tan
gunt et contractant. Item facie xpi ala
pis contundit qui proximum in presencia sua
confundit. Ad conformandum se huic articulo
recogitet homo quociens ipse propter gine dei
in se offenderit. et parat sit secundum
preparatione animi pro xpo libenter velle
in facie cedi: non solum verbaliter sed etiam
realiter casu optimo. Item recogitet
sacerdos quociens manus suas pollutas
in facie xpi iecerit. corpus suum in
25 digne tractando. Ihesu qui iudeorum
manibus faciem tuam speciosissimam ce
di voluisti: da michi ymaginis tue
faciem in me semper illibatam illesamque con
servare. ne quando iniquitatum mearum scele
ratis manibus violetur. ¶ Et mi
nistri alapis eum cedebant hoc est in
maxillas eum percuciebant. de quo po
teris meditari sicut dictum est supra de
alapizacione. tota anima pontifice
fra. Percucientes autem eum in capite: inter
rogabant eum dicentes. Prophetiza
nobis xpe quis est qui te percussit. Sed in
qua namque parte capitis percusserunt eum
tunc quando hoc dicebant. de hoc ewangeliste
diversimode loquuntur. Unde potest dici
quod cum velassent faciem eius quilibet eorum
percussit eum ubi voluit: quidam in collo.
alii in facie. alii in maxillas. et sic
percucientes interrogaverunt eum dicentes:
prophetiza nobis xpe quis est qui te percussit.
Et hoc derisorie dicebant: quasi in con
tumeliam eius quia se prophetam a populo
haberi volebat. et quem populus magnum
prophetam reputabat: per hoc eum desig

nabant quod falsus propheta esset. et quod ig
noraret quis eum percussisset. Unde
theophilus dicit quod dominus prophetarum ut
pseudo propheta deluditur: et quem ipsi
cum illis verbis irridebant. et qui ludibrium
de eo faciebant: idcirco eis non respondebat.
bat. Ut enim dicit theophilus stultum erat
verberantibus respondere et prophetare cedentem:
cum palam percucientes insania videtur.
¶ Ex hoc articulo ludibriose expe
rimentis propheticandi: habetur x^{or} documenta.
Primum est quod non illudamus xpo putantes
mala nostra non videri ab eo: nam
secundum bedam quicumque in pravis actibus
eum excecabant excecabant deum suas
cogitaciones et opera tenebrarum ab
eo videri non putant. quasi illudentes
dicunt. quis est qui te percussit. Secundum
est quod consideremus nosmetipsos. si umquam
manu pravi operis xpm percusserimus.
quod si nescimus expectamus pia fide
a xpo: quod iudei irrisorie ab eo exe
gerunt. ut prophetizet nobis. docendo
nos cognoscere culpas nostras. Ter
cium est quod nos cavere debemus: ne a
xpo prophetiam vel miraculum temptacionis
expetamus. Unde augustinus. Quantis
mecum suggestionum machinacionibus
agit inimicus: ut signum aliquod petam.
Sed obsecro te domine ut quemadmodum a
me longe est ista consensio: ita sit semper
longe atque longius. Quartum est quod indig
nis non est effundendum donum dei.
Unde licet xpus esset verus propheta immo
dominus et auctor prophetarum noluit
tamen prophetizare irrisoribus suis: sic
et doctores pro tempore et loco debent
verbum dei sapientibus auditoribus indigentibus.

Ad conformandum se huic articulo recogitet homo quantam irrisionem et infatuationem dominus noster Ihesus pro homine passus est: et quomodo iudei ludum quasi puerorum fecerunt et omni dicto ~

No^d Jhesu qui ludibriis iudeorum percussus in capite prophetizare cogeris sic dicentibus: prophetiza tu nobis o christe ut dignostram quis te et quis alius ego miser sum qui toties manu pravi operis peccatorum te percussi. ¶ Insuper potes et meditari quod alii manu rursa dulcissimum et mellifluum os eius percutiebant: alii pugnis eum cedebant. alii sacratissimam barbam eius evellebant: alii per suos venerabiles capillos ipsum trahebant: et violenter inter pedes conculcabant: ac sine reverentia et pietate alius dominum angelorum male tractabant. Et nichilominus alia multa blasphemias dicebant in eum et faciebant. Cum enim crudelissimi et sine misericordia essent: omnia mala et vituperia que poterant ei faciebant: alii ex sua mala voluntate ad hoc moti. alii ut placerent maioribus qui erant inmanissimi. Quid ergo tu facies si hec videres: Nunquid non te proiceres super ipsum dominum dicens. Nolite iam nolite facere tam malum domino meo: ecce me facite mihi: ecce percutite me: et non domino meo tantas iniurias irrogare nolite. Et tunc amplexareris flexis genibus dominum et magistrum tuum: et suscipes libenter super te percussiones ad tuendum ipsum. Modo itaque te facere recogites: et totum sit et prius esset te factum existimes. ¶ Conspice ergo singula. quomodo illi maledicti dominum vexant: falsos testes procurant: ipsum examinant et iurare. scilicet se dei filium esse confessum. quasi blasphemum condempnant: et quomodo obprobriis vexatus in omnibus patienter se habet: et compatere sibi quod pro te omnia sustinet: lugit que lacrimas fundens: speciosissimam faciem eius. quam illi conspuerunt suis illinitam sputis. tu fuerent tuis lava lacrimis. Quibus ei audies vel mente pertractabis. quomodo fuit factus obprobrium hominum ipse dominus et gloria angelorum. et abiectio plebis. filius dei prius potuit se continere a lacrimis: Nam anselmus Concilio malignancium adversum te pontificum putatus es: et veritate pro ut oportuit confessus. quasi de blasphemia adiudicatus es morti ~ Amantissime domine ihesu. quanta illic indigna a propria gente pertulisti ~ Vultum tuum honorabilem in quem desiderant angeli prospicere: qui omnes celos adimplet leticia. quem precantur omnes divites plebis: polluti labiis sputis inquinaverunt. sacrilegis manibus ceciderunt: velo operuerunt in derisionem: et te dominum universe creature tipi sunt acceptile colaphizaverunt. Sed ut ait beda ipso dispensante quod patitur omnia pro nobis fiunt: ut sicut petrus hortatur christo in carne passo nos eadem cogitatione armemur atque ad tolleranda pro nomine eius irrisionum obprobria paratus. ¶ Iudei qui christum deluserunt.

oli in philisteis: hostib9 sampsonis
pfiguratu fuerunt. Sapson enim
quadam vice voluntarie se ligari fec.
quem philistei captum exceciauerunt:
et ei illuseb in derisione ipsum ha/
buerunt. Sic xps sponte a iudeis li/
gari. velari. illudi voluit et deri/
deri. Quadam autem vice dum samp/
soni placuit: tunc se de inimicis
horribiliter vindicauit. Sic in fine
seculorum de inimicis xps erit: cum ipse
in maiestate et potestate ad iudicium
veneit. Conspice igitur ihm pro
cunctis merito honorandum indigne
viliter tractari: et eum imitando
disce humiliari: gratiam prophonoris
spernere. et laudem humani fauoris co/
tempnere. Cum ergo homo foris videns te
putat te vilem in oculis suis: tu vi/
lem te reputa in oculis dei: nec mur/
mures vel indigneris si coram hominibus
vilis reputaris. sed magis in oculis dei
qui omnia nouit occulta confundaris.
Et caue ne malorum exemplo corrupti
dominum potius exhonorare videaris
quam imitari: quem enim tunc exhonorat
et blasphemijs iudeorum et infidelium:
ei nunc exhonoratur vesanis obp/
brijs falsorum xpianorum: et non etiam
infidelium pro ut supra in articulo illusio/
num huiusmodi est tactum. Cogita
etiam qualiter dolebat petrus et iohes:
hec percipiens vel forte videntes. Et
qualiter iam petrus torpens frigore in/
fidelitatis: sedet calefaciens se ex/
terius. Cuius calor caritatis et
verus ignis extinguebatur interius:
et negat ter dominum suum timore

perterritus? Nec mirum si attendatur eum
temptatio que se elongat a xpo.
Primo quidem in atrio ab ancilla ostiaria
compellitur et negat. Unde gregorius.
Primus ancille uoce perculsus: dum
mortem timuit vitam negauit.
Sed cur ab ancilla prius prodatur
petrus quam a viris: ratio vna est
ad confutationem presumptionis: quia
a muliere non a viro. ab ancilla non
a libera primo victus est. Secunda ratio
est. vt ostendatur omnis sexus et conditio
in domini peccasse necem: et redimi per
eius passionem. Deinde post ne/
gationem. timens petrus inter iudeos
diu stare. exiuit foras ante
atrium: et gallus cantauit. Exeunte
autem aliam ancilla videntem eum alia ancilla: et
dum foris esset dixit ministris qui
se calefaciebant: et hic cum ihu
erat: sed postquam intro dixit quod dum fuerat
vnus de circumstantibus secundum lucam. sed
plures de eis secundum iohem ei dixe/
runt et negat cum iuramento.
Ecce argumentum quod ex vno peccato
homo ruit in aliud grauius. Unde
raban9. Mora in peccato dat in/
crementum scelerum. Et gregorius Peccatum
quod penitentia non diluit: mox suo
pondere ad aliud trahit. Et timens
petrus iterum foras exiuit. Et
interuallo facto quasi hore vnius re/
uersus iterum secundum matheum et marcum a
multis: et secundum alios ab vno qui
cognatus malchi erat compellitur
et negat cum iuramento et detes/
tatione et statim gallus 2o cantauit.
Potest esse quod multi tumultuantes ibi

stantes petro hoc dixerunt: vel vnus
eorum pro omnibus. et qui in persona omnium ex-
pressius et acrius dixit ei. Et sic scilicet
negat ante primum gallicantum: bis ante
secundum. Non solum enim negat xpm
quod dicit eum non esse xpm: sed etiam quando sit
negat se eius discipulum vel membrum vel
quod negat se esse xpianum. Dominus
enim non ait petro discipulum meum te
negabis: sed me negabis. Negauit
ergo petrus xpm cum se negauit eius esse
discipulum: et isto modo negatur se esse xpianum.
Vbi aug. Ecce medici completa
est predictio egroti conuicta est presumptio.
Non enim factum est quod iste dixerat animam
meam pro te ponam: sed factum est quod ille
predixerat ter me negabis. Et grauatur
tur in petro culpa et exaggeratur
crimen secundum processum negationum: quia
primo simpliciter negatur. 2o negationi
piuriu addidit: sed 3o adiecit piurio de-
testatione. et cepit anathemati-
zare idest maledicere sibiipsi: et
maledicto se obligare si cognouisset
ihm. Anathematizatio enim
significat iurationem que est per execratio-
nem et cum imprecatione maledictionis: scilicet
quando aliquis imprecatur sibiipsi malum pe-
ne et obligat se maledicto si ita
sit sicut opponitur ei. vel non ita quod dicat
sit verum. Quidam dicunt tota
tria negationem factam in atrio anne:
et quod dicta sunt inde post missum ihm
ad caypham recapitulando dicta.
Alij vero dicunt in atrio cayphe to-
tam factam: et secundum hoc iohes anticipat
primam. Sed communior opinio est quod tria
negacio incepit in atrio anne et completa

est in atrio cayphe. Et hoc videtur
patere ex textu iohannis quia cum non
faciat mentionem de caypha:
sed solum de anna ponit primo vnam
negationem: deinde eam quam annas inter-
rogatur a xpo: et tandem prosequitur
alias duas negationes que facte fue-
runt postea in atrio cayphe. Et po-
tuit esse quod iohes quod esset notus
vtrique pontifici: et consilio introduxit
petrum in domum vtriusque pro ut supra
patuit. vbi annas ihm ad cay-
pham misit. Cogita et quo
dominus benignus magister. conuersus a iustitia
ad misericordiam respexit dilectum petrum dilecti
discipulum. in 3a vice inspectu misera-
tionis et gratie. quia misericordia prouocat ad
penitentiam et natura est ad eam. Considera
quod ista et respectus fuit interior
et spiritualis. non exterior et corporalis. quia
dominus erat intus in adiutorio et superius
cum principibus: petrus autem foris in
atrio et inferius cum ministris. et vnus
alium videre non poterat oculis cor-
poralibus. Vnde leo papa. Dominus
autem ihs qui inter pontificale concilium
corpore tenebatur trepidationem
discipuli foris positi solo diuino intuitu
vidit. pauentisque animum mox ut re-
spexit erexit: et in fletum peni-
tentie concitauit. Vnde secundum aug
diuina petri inspectio. nihil aliud fuit
nisi contritio in mente eius quando eum iam
dominum negasset. et quod dominus ei hor
predixisset. atque ita misericorditer
domino eum inspiciente peniteret et
fleret: sicut solemus dicere. domine inspice
me. et inspexit eum dominus quia

aliquo periculo divina mia liberatus est.
Hec autem recordatio fuit initium
penitentie eius. quia secundum crisost. non ita
curat delictum ut memoria domini to-
tiuna. Unde et beda. Respicien-
te domino petrus ad cor rediens mali
tam negationis penitentie lacrimis tergit.
quia non solum cum agitur penitentia. verum
etiam ut agatur dei misericordia necessaria est.
Respicere namque misereri est. Unde
ps. Usque quo exaltabitur inimicus
meus super me: respice et exaudi me
domine deus meus idest miserere et adiu-
ua. Hec beda. Petrus autem
agnoscens quod dominus eum audierat
et respexerat: et hoc respectu commo-
nitus. et ad amaras lacrimas pro-
uocatus statim exiuit foras de me-
dio malorum. inter quos eum nega-
ueat et fugiens in cauea seu fouea
que modo gallicantus appellatur: fle-
uit amare idest ex cordis ama-
ritudine: et fletu contritionis qui
amarus est. Fletus autem deuotionis est
suauissimus. in tantum ut pro cibo reputa-
tur. secundum illud psalmiste. Fuerunt mihi
lacrime mee panes die ac nocte.
In ipso autem loco ubi post negationem
fleuit et penitentiam fecit: in memoriam
amari fletus et penitentie eius edifica-
ta est ecclesia sancti petri. qui locus est
inter montem syon et ciuitatem iherusalem.
Exinde tamen petrus traxit in consue-
tudinem ut singulis noctibus surgens
a primo gallorum cantu usque ad horam
matutinam staret in oratione flens
pro ista negatione. ita quod facies eius
uidebatur adusta ex fluxu lacrimarum.

et super in sinu suo sudarium portabat
quo crebro fluentes lacrimas tergebat:
quia quandocumque gallum cantantem audi-
ebat. et quandocumque negationem christi
recolebat amarissime flebat. tam
pro peccato negationis: quam pro dulce-
dine amoris domini. Unde secundum crisostomum
flebat non propter penam sed quia dilectum
negaueat: quod ei quolibet suppli-
cio molestius erat. Attende nunc
ubi petrus negauit. et fuge omnem
locum qui occasione peccandi induit.
Unde ambrosius. Ubi tamen negat petrus?
Non in monte. non in templo. non in sua do-
mo. sed in pretorio iudeorum domo prin-
cipis sacerdotum. Ibi negat ubi ihesus
ligatus est. ubi ueritas non est. Unde et
thomas. In atrio cum ministris calefaciat
se ad ignem. Atrium sacerdotis intrauit
et stabat: ministri demonia sunt. ignis
desiderium carnale. cum quibus qui manet
flere peccata non potest. Hec thomas. Hic
nota quod malum est conuersari in curiis
magnatum. petrus enim sola curiam in-
trauit: et ibi animi uigorem perdidit
et christum negauit. Quid si diu
non mansisset? Unde non ibi sed foris
penituit. Sic stella a magis
in curia herodis disparuit: quibus
inde egressis reapparuit. Exi-
uit itaque petrus de atrio principis.
ut liberum locum flendi haberet: quia
inter ipsos penitentiam agere non valebat: et
cum vellet flere. egressus est foras: quia
palam flere non audebat: ne scilicet ab
aliis uideretur. et a lacrimis reprehen-
deretur. In quo et nos instruimur ut vo-
lentes insistere lacrimis: secretum locum

granis. Unde beda. Tamen nota ua sane eloquia piscatorum petrus inter iudeos: uel homines se nosse negat qui inter discipulos dei filium confessus erat. Sed nunc in atrio cayphe retentus potat agere penitentiam: egreditur foras. ut ab impiorum consilio secretus: pauli de negationis sordes. liberis fletibus abluat. Unde beda. Sic hodie multi in atrio magnorum introducti xpm malis operibus negant. et vix aliquando nunquam dum ibi sunt penitent: quia in magnorum domibus non est congrue penitentie locus. Et ideo qui vult peccata vitare. et mala que fecit emendare: debet egredi de mala societate. Unde bernardus. Periculosum est valde si quis velit inter turbas seculi penitentiam agere: ubi nimirum alii venenatis persuasionibus. alii undique exemplis peioribus ad peccandum alliciunt: alii adulationibus in vanam gloriam extollunt. alii detractionibus in pacientiam deiciunt. Unde bernardus. Imitare ergo petrum qui voluntate verbo uel facto peccasti negasti xpm pro te passum. Cognoscat petrus reatum suum: dolet et penitet egreditur foras. relinquit consilium malignantium: locum petit secretum: lacrimis et penitentie amicum flet amare. Certissime intelligens. quia sacrificium deo est spiritus contribulatus. cor contritum et humiliatum deus non spernit. Tu quoque in memorans passiones dulcissimi magistri. et tuum reatum. foras cum petro egredere: ut teipsum defleas amarissime. si quando te respiciat. quod petrum lacrimantem respexit. Hic est penitentie modus. Peccasti

gesta. dole et lacrimare: et discat a petro flere amare. Et si vis mereri veniam. dilue lacrimis culpam tuam. Gemine quoque amarificationis. scilicet contritionis pro te et compassionis ad xpm deberis absinthio: ut expiatus cum petro a reatu sceleris. repleaaris cum petro spiritu sanctitatis. Nam vero dicit ambrosius. de petro non invenio quid dixerit: invenio quod fleuit. eius lacrimas lego. satisfactionem non lego. vide ex hoc quod tanta fuit eius contritio. quod sufficiebat pro eius satisfactione. Unde leo papa. Felices o apostole lacrime tue que ad diluendam culpam negationis virtutem sacri habuerunt baptismatis. Inde est argumentum. quod contritio potest esse tanta: quod tollat omnem penam. Et nota ordinem penitentie petri. Primo gallus cantauit: deinde dominus petrum respexit. 3o petrus flere cepit: et tunc egressus foras amare fleuit. Sic hodie fit. Nam secundum gregorium tunc nobis gallus cantat: quando predicatores quique corda nostra ad compunctionem excitat. Sed cantus galli non sufficit. nisi dominus oculo pietatis peccatorem respiciat: quia oportet ut miser in tenebris permaneat quamdiu eum lux mundi non illuminat. Tunc autem 3o secundum gregorium incipimus flere: quando ignitum intus per scintillam conscientie. Et tunc foras eximus cum ex quo fuimus egredimur. Unde et beda. Petrus qui media nocte negauit ad gallicantum penituit: et quod in tenebris obliuionis

erravit sperate ia lucis tme
moratioe correxit. Huc opi
nor gallu aliq doctore itelli
gendu: q nos iacetes excitat
et sopnolentos increpat dicens.
evigilate iusti et nolite pctare
H beda. ¶ Cogita nunc qlit
petrus p dno suo et p pcto suo
plangebat: et quo recogitabat
bona q sibi dns fecerat: et qlit
ipse eu negaverat. Dns qde
ituitu suo spuali provocavit
petru ad lacrimas: nec mirz oculi
eni dni velud flama ignis. petr
vero ut glacies erat: et io in
tuitu suo resolverit illos. sic ignis
glacie resolue solz. nec poterat i
negationis tenebris pmane que
lux mundi respexit. O bti oculi
tui dne ihu. q ita calefaciunt
cor frigidu et accendunt i amo
re tuu. et illuiant: ut videat ho
cratore et errore suu. Quam cito
gelicidiu pectoris liqfaciunt: et
i aqs amaritudis et devotionis
convertunt. Dn anselmus. Intuere qm
piis oculis qm misericorditer. qm effi
cacit tuo negante respexit petrz:
qn ille conversus et tu se reversus. flevit
amare. Utina bone ihu tuus me
dulcis respiciat oculus: q te toties
ad voce ancille peccatis carnis
s mee pravis opibus affectibus qz
negavit. H anselmus. ¶ Mo
raliter p pma ancilla ostiariam
q petrz negare coegit. designatur
cupiditas: p s'a carnal volup
tas: p unu seu p plures qui

astabat intelligunt demones hiis
eu ad xpi negatione instiuu
hoies. Pma ancilla s. avaritia
q hodie i domibus multoz pncipu
e ostiaria: qui oes intrare facit: qz
sic ostiarius intromittit qs vult: sic
et avaritia id facit. Dn i pvbiis.
Donu hois dilatat via eius: et dilatat
ante pncipes spaciu ei facit.
Timendu e ne expulsa caritate
a domibus platoz. tq dna incipiat
pncipari ancilla: qz caritas expel
litur du cupiditas ingeditur. na ve
nenu caritatis e cupiditas. Hinc
carnalis delectatio et demones adheret:
q xm negare suadet. Pe petrz qt
q interpretatur agnoscens intelligi pt
clericus. q a longe sequitur dnm: qz
forte no ppter se sua. q multos cu
piditate tenuit negat xpm.
Quam sit hodie miseri q curias
pncipu sequentes: vix aut nunqz
penitet du st ibi. ¶ Ex hoc articulo
negationis petri plura habetur
documenta. Pmu e qz platus debet certe
ee tal q infirmitatibus sbditoz opati
sciat. qz sm gregoriu. io dns petrz
cadere pmisit: ut et fortius post
casu resurgeret: et ut is q futurus
pastor ecclie erat i sua culpa disceret
qlr aliis misereri debuisset. et ex
sua infirmitate cognosceret qm misei
corditer aliena infirma toleraret.
Et sm crisostomum xps pmisit petrz
labi. ut platis exemplum pberet fragi
litati sbditoz melius opatiendi.
Na sm eunde. io angelis no est
omissa sacerdotii ptas: ne cu ipi

mime pctaret. de sua inocencia
psumentes. alios sine mia iudi
caret: sz poci9 e collata hoi fra
gili et peccati. vt circa alioz
lapsu se mite pbeat et benignu.
Scdm e q nullus debz se iactare
et extollere: q de sua virtute et
virib9 psumere. Vn leo papa
Ob hoc petr9 hesitare pmissus est
ut i ipo ecclie principe pderet
remediu pnie: et nemo auderet
de sua virtute pfide. qn mutabi
litatis piculu n ille tant9 potu
isset euadere. Vn et crisosto9. Quod
euange scripserunt nos erudire vo
lentes: qntu malu sit no deo totm
pcede. sz i se ipo pfide. Vn etia
Ambrosi9. H at io scripta sut vt
sciam9 nemine se iactare debere
Na si petr9 lapsus e. qz dixit
et si alii scandalizati fuerint i te:
ego no scandalizabor. qs alius
iure de se psumat: Denique
et dauid q dixerat: ego dixi
i habundancia mea no mouebor i
eternu. ea sibi iactancia obfuisse
pfitet dicens. auertisti faciem tua
a me. et fact9 su pturbat9. Tciu
e q i principio obstandu e pctis:
qz vnu sp trahit ad se aliud pniu.
Sic ipposito. pma fuit nuda
negacio: 2o negacioi accessit
piuriu. 3o piurio accessit ma
ledictio. Vel sic dic theonim9
pma ancilla titubacio: scda co
sensio. 39 vir act9 e. H e trina
nega° quia abluit p flet9 ubi
xpi recordacio. Qrtu e q si

q si nos quoque ex fragilitate pec
cem9. nullo mo i pcto pseuere
mus: qz sm glosa. pseuerare i
pcto dat incremeta scelez. et q
spnit minima cadit i maiora.
Et sm crisostm. Pctm qd pnia
no diluit: mox ad aliud trahit.
Sic eni btm petz ad pma
negacione ipulit vna tm ancilla:
ad scdaz duo. s. ancilla et vir: ad
3az plures. Quintu e q nullus
pctor debet despare. qntucu
pcta sint gnia: sz debet p pctis
suis flere. ex° bti pet q culpam
negacionis abluit lacrimis pnie.
In hoc eni nob remediu pnie os
tendit. et i maximis excessib9
venia sperare pcedit: cu petr9
p9 tm pctm fact9 sit ianitor
celi ac oib9 norma et regula
penitendi. Sextu e q nob ca
ueam9 ne vnq xpm negem9
xpm naq negat qs. i oi mortali
pcto: qz psenciendo dyabolo abne
gam9 xpm et recedim9 ab eo.
In pformando se huic articulo co
gitet ho qm pie ipm de9 respi
ciat: et tuc ad instar bti petri
rememoret pcta sua breuit et su
marie. et ea qntu pt lacrimis
saltem cordis defleat. Ihu quia
petro aploz tuoz principe ter
negari ptulisti: qz eu miseri
corditer respiciens. ratu suu amare
deflere fecisti: respice queso me oculo
clemencie tue. et pcede me uerbis
vel factis te nunq negare: et
pcta mea digne deflere

Tandem fatigati principes
iudeorum et ministri iniquitatis et cen-
turiones recesserunt: euntes ad dormi-
endum. et mittentes dominum ihesum in
quandam carcerem ibi subtus solarium.
cuius adhuc videri potest vestigium: et
ligauerunt eum ibi ad quandam colup-
nam lapideam: cuius pars ibidem immu-
rata fuit. et adhuc ut dicitur apparet.
Dimiserunt nichilominus cum eo
aliquos armatos ad tutiorem custo-
diam: qui eum vexauerunt per totam
noctem residuam. quasi non sufficeret dies
ad complendum maliciam suam: deri-
sionibus quoque et maledictionibus vacantes:
contumeliabantur ei dicentes. Putabas
esse prudentior principibus. et me-
lior phariseis: Nunc tua stulti-
cia apparet: modo stas ut decet
et mortem crudelissimam cito morieris.
Intuere igitur qualiter illi audaces et
pessimi contumeliantur eidem et insultant:
et modo unus et modo alius. ubi et
forte et factis contra eum insurgunt.
Multa enim dicunt et faciunt
et irreuerenter huiusmodi mercenarii
et vilissimi cum pessimi. Dominus an-
selmus. Nox in sompnis tota du-
cebatur. nulla requies domino ihesu
prestabatur. ministrorum impia plebs
iniuriatur: alapis et colaphis
innocentem mactatur. Intuere nunc
obprobriis dominum verendum. in tor-
mentis vero pacientem: et vultum se
in terra humiliter tenentem: et silentem ad omnia.
tamquam vere esset deprehensus in culpa:
et mira cordis contricione compate-
ratori. Hec anselmus. Et sic stat

dominus rex noster ad istam columpnam liga-
tus et saturatus obprobriis. usque
mane afflictus nimis frigore et
labore: quia hyemps erat et noc-
tes longe. Tu quoque ibis ad eum: et
vehementer sibi compaciens dices ad
ipsum. O domine ad quid mancipatus venisti?
Mutata est patria tua: Vere
ista est hora tenebrarum. Et tunc
deuotissime osculaberis manus
et pedes eius venerabiles: et vin-
cula illa durissima. Et sedebis
ibi ad pedes illius dolens et lugens:
et dices. O domine ihesu saltem requi-
escat caput vestrum sacratissimum super
humerum meum: ex quo vos liberare
non possum. Et tunc recommendabis
te ei et omnes amicos tuos: et tocum
absque dubio concedet tibi quicquid roga-
ueris. et ab eo peccatis (?). Et dices
ei. O domine quid dicam in crastinum dig-
nissime mi vere. Et sic ad pedes
eius bassimos aliquantulum dormi-
tabis et quiesces: si tamen dormire poteris
in tali statu dominum deum tuum videns.

Domine ihesu christe Oratio.
qui hora matutina coram
anna et ministro alapam suscepisti:
et te ligatum ad caypham duci
permisisti: et tota nocte multa
obprobria et incommoda pertulisti:
tribue quaeso mihi peccatori. ut filia patri
gaudeam per gloriam tui nominis. et gau-
diis perfrui merear eternis. Illis quoque
tue pietatis oculis quibus tunc petrum
respexisti: me miserum frequenter
respicias: qui te totiens prauis cogi-
tationibus. locucionibus. operibus. neglige- oro

cijs q3 negaui: vt valeã defectus
meos cognoscẽ et inde penitẽ:
et veniã ⁊ graz ⁊ glaz apᵈ te
meãr inuenire., Amẽ.

de pᵃ r hi

De pᵃ r hi

Hora prime corde
dolozoso et mesto me
ditaberis qualiter mane
qñ dies ẽ fact⁹ tẽpestiue cõuene
rũt apᵈ cayphã pricipes sacerdo
tũ: idest potifices q̃ pcellebant
reuerẽcia dignitatis. ac seniores
ppli q̃ pcellebãt reuerẽcia etatis:
et scribe q̃ pcellebãt reuerẽcia
doctrine legal': ad cõsiliũ aduersus
ihm vt trãderet eũ morti. et fece
rũt dñm tuũ dulcẽ ihm nimis
afflictũ ibi adduci. Hic ẽ cõuent⁹
malignãciũ cui⁹ prior siue abbas
erãt cayphas: q̃ erat potifex
ãni illi⁹. Cũ aũt voluit eũ de do
mo ducẽ dicit ei. Ihu q̃d facis
ibim⁹ an nõ: Veni q2 pricipes
et sacerdotes mãdãt q̃ ducaris
ad cõsiliũ: ubi te expectãt cũ
pplo. volẽtes te trãdẽ pylato vt
moriaris. Tu aũt si adhuc cogi
tes te cũ ipo eẽ: dices cũ mag̃
cõpassiõe. Heu dñe mi. heu
mḡr bone: q2 iã voluit vos
pdẽ. iã voluit vos morti trãdere.
O dñe qm̃ crudeles. et q̃ dolorosi
rumores. O dñe q̃ lugubrẽ
visionẽ habebit vrã mr̃ dul
cissiã: q̃ amaros rumores au
diet tã ipã. q̃ oẽs q̃ vos diligũt
cũ ea. O dñe q̃ miser ego faciã:
Ibo vobiscũ dñe. uł ibo nũciare
et dicẽ dñe meẽ benigne mr̃i

vrẽ. ut veiãt ad vos: Hora
vide⁹ quo ducit eũ tãq̃ agnũ
mãsuetũ. q̃ portat' ad victimã:
et quo intrat ligat⁹ et afflict⁹
⁊ oẽs ĩ eũ respiciũt ⁊ ĩsultãtes
ei dicũt. O ihu hic es. Quo
sũ pphã eras istud nõ pvidebas:
Talia et mlta silia poterãt
ei dicẽ illi maledci. Cõsidera
mo q̃tũ iuter siciebãt sãgnem
ihu xpi: q̃ sũmo mane q̃rebãt
sniaz de morte ei⁹ dari. Nã tãta
erãt eoz neq̃cia: et nlla mora
ĩpponerẽt. qñ occidẽd⁹ pylato
trãderẽt. Et sic bis fuit cõsiliũ ipoz
advũs⁹ ihm: pᵒ añ gallicãtũ. vt
visũ ẽ supi⁹. 2ᵒ mane qñ dies
fact⁹ ẽ. Nã eni ex testionijs
phabitis nõ habebãt aliq̃ vñ
corã pylato sic reus mortis ac
cusari posset: io vltri⁹ cõsule
bãt q̃lr̃ eũ sic dignũ morte
accusaret. Et tũc dixerũt ei.
Si tu es xp̃s. idest rex vnct⁹
dic nob. Ubi beda. Nõ ũitatẽ
desiderabat: ß calũpniã ppa
rabãt. Siq̃dẽ xᵐ hoiem tñ
modo de stirpe dauid vẽturũ
spantes hoc ab eo q̃rebãt: ut si
dicẽt. ego sũ xᵉ calũpniarẽt
q̃ sibi rẽgiã ptãtẽ arrogaret.
et obh̃ a rẽge puniẽd⁹ eẽt. Et
ayt ill' Si uob dixeo. f. q̃ sim
xp̃s nõ credetis m̃: sic alias nõ
credidistis n̄ ũbis meis n̄ fcis.
Si aũt ĩtrogauero vos nõ rẽs
pondebitis m̃: sic n̄ alias rẽspõ
distis cũ ĩtrogarẽ. quo xᵉ fili⁹